

ЭРТЕМ-ТЕХНИКТИГ ЧААРТЫЛГАГА ДАЯНЫР

СЭКП-нин XXVII съездинин шийтпирлерин Ак-Довурактын коммунисттер, бүгү ажил-ишчилерин ийи-биле чүйдүтүрүп, дегини, ону амиларыла боттандырар дээр шийтпир ажилдап турарлар. Олар съездинин материалдарын ханы-биле өөрчүлүп уламчылашаан.

«Тыва даг-дүгү тузуг» эртелегинин парткому, партия эге органдарына кол кичээлгеини бо чылдын болгаш ийини-биле он ийги беш чылдын планын оонадаларын күүсөлдөткөн, экономиктиг база социал хөгжүлгөн дүргөдиринче база улус ажил-агылынга партияжи ууртулганын, организастыг болгаш политиктиг ажилдын, ажилчы чоннарын коммунисттиг кижизиндегилерин арга-хемчирлери болгаш методтарына чартырымча уландырган.

«Тыва даг-дүгү» комбинаттын коллективин он бирги беш чылдын планын оонадаларын чедишкенин боттандырып, бо беш чылды база багыт авет темп-биле эгелзип. Бирги кварталдын планын бүтүлгө техника-экономикалык көргүзүлгө талазы-биле күүсеткен. Коммунал-хандырыла, эмгекте болгаш культура-чырыдышкын албан черлерин ажилында база бурунгаар-

лаашкын бар, олар съездинин шийтпирлерин дүштүр ажилында тургузар, чаа бу-биле ажилдаар хемчеглерин ап турар. Ынчалза-даа ол дээрге улуг болгаш нарын ажил-хемчеглерин шийтпирлеринде чүгүлгө эге башкылар деп билл турар бис. Парткомун, кооркүсөмүн, партия эге органдарынын, ажил-агылы ууртукчуларын ажилынын стили болгаш арга-хемчеглерин амыг үеки негелдери-ринге долзуу-биле хамыла-вайн турар.

Дыка хей ууртукчу кадрлар бедик негелдериин ууртукчулар амы-даа ханызы-биле угаан билбээн, бугуручүлүг ажилдаар, социал баз кижизиндегиле айтирыларын билдилгил, бедик харысалгалыг шийтпирлээр дугайында сатыш-бодал-биле чедир чеп-сеткен. Чамдык ууртукчулар чаа бу-биле ажилда-рыне шийтпирлерин оожум боттандырып турар. Партком болгаш партия эге органдарына илалдыгарга хамыарыштыр эң шийги негелдериин салып, эде тургустунуушкуну дүргөдиринче оларын кичээлгеин уландырган.

Партиянын XXVII съездинин негелдериин дүштүр коорайнын коммунисттер бугу-дүргөдиринче техниктиг эде де-

рилгезин, куш-ажылды органи-заастарын, сатыл-чурумуну экижидерин, кижя факторун иденкейлерин боттарынын чугула сорулганы кылдыр чоруп турар. Ол бугураа коорайнын ком бугураага «Тыва даг-дүгү» комбинаттын чедишкенин ажилдаары ха-мааржыр. Комбинат күрүсүнүн мурнуна жажок улуг өрелгил бооп турар. Он чыл бурун-гаар он ийги эгелзип ажил-галга кирген, ынчалза-даа мынчага чедир он күчүзүнү чүгүлгө 88 хуузу шийтпир ала-ганы-биле канча-даа эгелзир арга чок.

Ындыг болганда чаа беш чылда бистия чугула сорулганыс — 1988 чылда төленил-тиген 130 муң тонна даг-дү-гүн болбаазырадыл, 1990 чыл-га чедир ону амы-даа 10 муң тонна көвүдери болур.

Ол дээрге кончур нарын айтир. Ону боттандырылганы кол роль хемчеглерин чартыл-ганын, техниктиг эде дерин-кинин оонажыр. Адаа бо беш чылда 13 муң рубль түнүг, азы бугураага туугуларынга ундуртунгун бүгү капитал са-лышкынынын 72,5 хуузу тускайлаттыган. Бедик сор-тут руда болбаазырадыр чедир ийи коруусун технология-дан ундуртуп, даг-дүгү бугу-дүргөдирин чүгүлгө бодун руда

болбаазырадырчы мөөнээр-и бүгү комбинатка куш-ажылдын бугуручүлүгүн 6,6 хуу бедидер, даг-дүгү бугу-дүргөдиринге электроэнергиянын ча-рудалыгын 34 хуу кызырар, хемчеглерин агаарын даг-дүгү доогурактыг доозуну ундур-дин соксарып, ажилчылар-ның ажилдаарына таарыма-лыг байдалдарын тургузар а-ганы бээр.

Оон-биле чергелештир скла-дарга чүдүр-дүжүр ажил-дарын механизастарын улам-чылаар. Хоорайнын өске-даа бугурулгелеринде эртем-тех-никтиг депшилгенин чедиш-кинин негелдериин тала-зы-биле ажилдаар планнатты-ган. Ынчалза-даа бо ажил болгаш куш-ажылды органи-заастарын депшилгелгил а-рга-хемчеглерин негелдери «Тыва даг-дүгү тузуг» эртеле-гинде, оон керээлиг органи-заастарында кошкак тургус-тунгал. Оон уламындан олар он бирги беш чылдын-даа, бо чылдын бирги кварталынын-даа планын оонадаларын күүсетпэн. Кол керээлиг ажилдаар талазы-биле план чүгүлгө 80 хуу күүсеттинген.

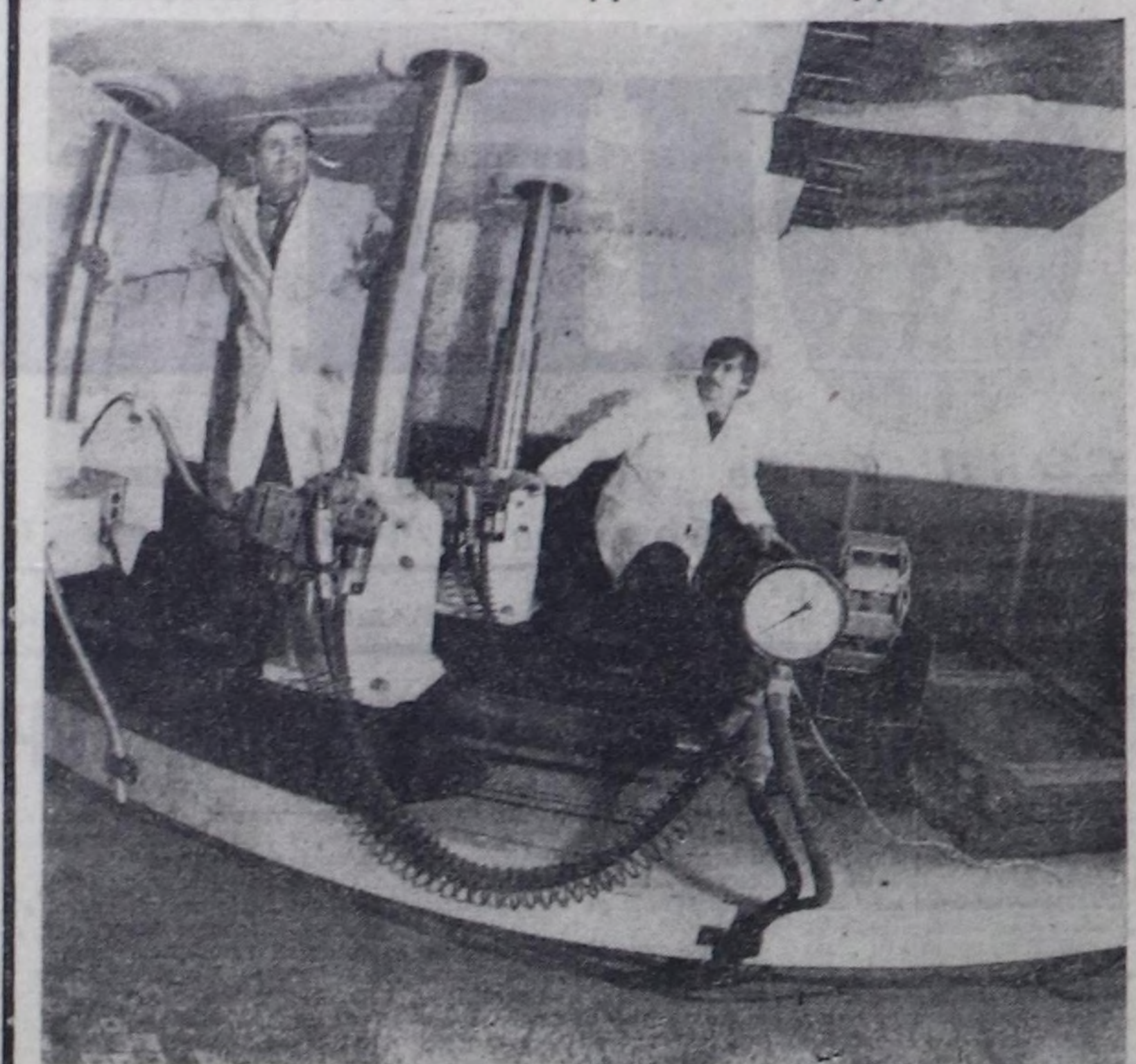
Ажилчы хандырыла хид-динин, чоңун амыдарыла хандырыла бугурулгө эртеле-гинде, хабз заводун болгаш өске-даа бугурулгө черлери-

ниң ажилында техниктиг эде деринин талазы-биле чедир шийтпирлетиин айтырыл-лар, чепсес чүдүлгө хей. Ол дээрге парткомун партия ор-ганизацияларын, ажил-агылы ууртукчуларын практиктиг хемчегтерге, чаа бу-биле ажилдаарынче амы-даа чогуур депселе чедир уландырып шийтпирлетиин түнели деп минир алаар. Парткомун, партия органдарынын идеолоттуг, масса-политиктиг ажилы эне түнелдерге шоо-луг салдар чедирбей, прак-тиктиг ажил-хемчегтерден хоорук бооп артышаан, ону эки-жидеринче хемчеглерин ап ту-рар.

Съездинин шийтпирлеринге дүштүр социал-экономикалык хөгжүлгөн дүргөдирин, ыла-гы эртем-техниктиг депшил-генин чедишкенин унде-зилзип, бугурулгелерин чаар-тыр, эде дерин хемчеглерин алырын партком чугула сорул-газы кылдыр санап турар. Ын-чанга ону боттандыры-биле партияжи ажилдын стилин болгаш арга-хемчеглерин сай-зырагайжылар, ажилда эде тургузар, чаа бу-биле ажил-даар хемчеглерин моон сонгар алыр.

С. КУЖУГЕТ,
«Тыва даг-дүгү тузуг» эртеле-гинде партком секретары.

АВТОМАТТАР ШАХТАДА АЖЫЛДАП ТУРАР

Донец бассейнинин шахталарында бо хүнерде кылын эвес калбаа чак хемур-дашты улам калбаа-биле кызып ундуртуп турар апарган. Ол чорук ону казар дерин-хемчеглерин чаа негелдериин салып турар. Кижинин бүгү дүрт-сыны-биле хон-дуртуп алган, ажилдап шыдавыз черлери-ге техника оон орунуга бүтүлгө чүдүлгөдирин кылды, идегалыг ажилдаар ужурау.

«Автоматормаш» эртем-бугурулгө катты-жышкыны эне-улуг күш үнер болгаш айымдыг ажилдарын автоматтар дузазы-биле күүсөдир арганы бээр автоматтыг дерин-хемчеглерин чогадып тургускан, кызып ундуртуп турар. Ындыг чаа приборларын тургу-зар чорук эң болбаазыраагай техноло-гияны ажилдаары-биле холбалам. Ынча-дан ЭБК-ның специалисттерин автомат-чыларын чаа телемеханиктиг система-ларын болгаш дерин-хемчеглерин — регула-торларын, датчиктерин, күүсөдир хемчег-селерин, микропроцессорлар контролер-ларын чаа-ча хемчеглерин калбаа-биле кызып ундуртуп эгелзип. Ындыг чаа хемчег-

селерин «Распадская» болгаш Засидько аттыг шахталарда шенеп турар. Мындай байдала дагжыларга саналам-турар чаа техниканың идегалыг ажилда-ры, чугула ужу-дузалыг бооп турар, ын-чанга оон-биле чергелештир техниктиг диагностика чепсегтерин база тургузуп ту-рар.

Автоматикага ол адырын хереглел уурт-дурзин каттыжышкынын ажилдаачыла-ры билер. Бо беш чылдын төнүзүнде чедир ол ЭБК ажилдын хемчеглерин ийи катан улагаттыр ужурау.

ЧУРУКА: бугураага алаштарын тур-гузарын автоматтыг дузазы-биле кызыр куш-ажылды бугуручүлүгүн дыка бедидер болгаш чер иштинге ажилда аймыл чок болдурар. Гидроавтоматика килдинин сек-тор эртелегинде Герасим Харитонович Бек-кер-биле инженер-конструктор Александр Иванович Пурс оларын автоматиканың ажилын хынап турары.

И. БРУНУН ФОТОЗ,
СЭТА-ның фотохрониказы.

и баш бурунгаар ууткаар-чы-ның идегалыг арганы. Аразы сыйры болуун дээр килдиртешкын соонда гороту, сузын болгаш расты чаштыр-ган. Оларын СЭП-3,6 дээр чаштырылганы-биле кол куш-туларын олуртуктарын доо-ра тургаар тараан.

Чүгүлгө чактыс тоорук тараан шийтпир баштайгы болбаазыра-дылганын бир дугарын ийи бурдулар үнүп кээрте, дараа-зыдазын чепсегтерин келгенде чоруткан.

Силос культуралары-биле хо-луштур тараан шийтпир бок унуштерден аргылашкыны тоорук чепсегтерин орда бол-гаш расп массалы-биле чепсег-теринде августун баштай-гы он хонунда чоруткан. Күскү ажал алышкына КСК-100, КС-2, КС-1,8 «Вихрь» дээр комбайнларын кириштир-ген.

1984 чылда 1 центнер чаң-гыс бодун тараан тооруктуг продукттуу 280 центнер, а расп-биле холуштур тараан тооруктуг 33 центнер болгаш. Азы өске культуралар-биле хо-луштур тараан тооруктуг бир гектарданна 57 центнер ит-гаан масса немей алынганы.

1985 чылда чаңгыс бодун тараан тоорук шийтпир бир гек-тарданна 305 центнер, расп-биле кызып тараан шийтпир 400 центнер, горук, сула-биле холуштур тараан шийтпир дүжүтү алган. Ынчанга тоо-рукту өске культуралар-биле хо-луштур тарымын хей немей-де дүжүтү бээр көсүлүр. Ол дугула «Сосновское» ажил-агынын эртен чылым силос салыр планын ажыр күүсөдир арганы берген. Тоорук өске культуралар-биле холуштур тарымын чүгүлгө дүжүтү бедиктен эвес, хары мал чепсин протеин-биле байтык. Ол ышмак күскү ажалдан эрте чорутканында нуган массаның ол-шмын бедик бо-луп, бедиктегилерин силосун шийтпир эки болган. Холуштур тараан тооруктуг мал чепи едиптир бээр улу болур.

Тоорукту өске культуралар-биле холуштур тарымынга немелде чарыгалдыг уе-ло-ла бола, олар бир гектар шийтпир 19 рубль аргы оруу-лаан, июньн баштайгы он-хонунда тоорук үрезинин ССЗ-2,1-биле аразын ырал-ту ханы олуруткан. Тоорук чүгүлгө бодун олуртукчу-ну чыгыс — бир гектарга-ла 35 килограммын, а горук болгаш сула-биле кызып олуртук-бир гектар чеге 20 килограммын тараан. Тараан унуш-тарын өмүрүн чүпү келбээ-ле килдиртешкын чоруткан. Илтирээшкын — калды-ла тарылга үзүлгө бок унуш-те.

В. САХАРОВСКИЙ,
Дугула станциянын мал чепири бугуру тала-зы-биле килдинин эр-телегинде.

МАЛЧЫНГА ДУЗА

«Бай-Тал» совхозун мурак-чы малчын Лаа Иргит Меш-чир-Халге кыштаан. Час кел-гени-биле удаас тайгалар дээр ол ам белеткен ажилын чорудуп эгелзип. Малчынның дилэни бугураа совхозтуг дерин-хемчеглерин алышкын состав-тыр эвемон болгаш Бай-Тал шквалынның ону классы-нын кажаа көржөк контары-ны-биле чоруткан.

Совхозтун ажилчынаа

болгаш өренишчилер чаңгыс хүнүн дугурууда улуг ажил-ды кылды, малчынның сел-гил өрктөн. Адаа тракторист Алексей Хомуш, өренишчи-лер Чойганма Чыдым, Чы-жиргана Доос, Долаана Иргит, Долаана Салчак олар эки ажилдаш, малчынның болгаш ууртукчуның макталын чедип алганнар.

К. ХЕРТЕК.

ЧУРУКА: Оормак Анай беш чылдын шийтпир шевелес-кизи. Хоочун туудуру Раиса Федоровна Григоровичиниң бри-гадазында ол он чыл ажыг үе дугурууда ажилдаан. Оон бригадада бо хүнерде селен аал ишти чурттаар бажынын ажилдаа кирир дээр күженишкенин ажилдап турар.

О. ОНДАРНЫН ФОТОЗ.

ТАЙБЫН КИЧЭЭЛДЕРИ

«Тайбын кичээлери». Со-лунар, журналдар номчул, шылаар-ла шавыс-биле белеткен алган, күзгелдир-бис-биле баар кичээлери. Казымы ууртукчу баш-кымы Галина Борисовна Данды дайын болгаш тай-бын айтирыларынга хамаа-рышкан дыка-ла солун бо-гаш ажитыг чүдүлгөдирин бис-ке чугалап бээр. Ындыг кичээлдерин бирээзинге СЭКП-нин XXVII съезди-нинге чугалаашкан делег-тиг тайбынын улам быжы-лаарын дугайында айти-рыгын база башкымыс до-чулап чугалап берген. Ол ышмак совет школары Ка-ты Личеваның АКШ-ка ийи недела дугурууда чорамы-аан-чорунуң дугайында «Шың» солунга үнген мате-риалдарын номчан бис.

Казымысты эи өрелдиге-лиг эштеринс А. Орлан, Д. Эзир-оол, А. Алимба, К. Өлөй болгаш оон-даа өске-лериниң куш-ажылга мык, быжыг сатылга-чурумун мөзү-шынарын уагелерин ап, келер чылын сески класс-

ка кижя бугуру чүгүлгө «4-5» демчелерге өренир сорулганы салымыс. Дем-ин, негелдир куш-ажыл-биле тайбынын хамылаар, быжыглар бис. Школа-гы кижиниң куш-ажымы — өр-елдиге. Тергени эки өр-елдиге, пионержя, комсо-молчу ажил-хемчегтерге эң иденкейлиг киржилге ол ба-за-ла тайбын дээр бугу-сөт уагелуң, делегейиң бурунгаар депшилгелгил, тай-бынга мык ажилгы чоңу-нун демин ижинге үлүвүс.

1985-1986 өрелдиге чылым дооступ турар. Мурнууста — хөгүлү, куш-ажымы чый. Школа-ның бугурулгө бригадазынга болгаш мал-чы ала-келеринске дуза-лашкын, ажилдап чалааш, кузун школаска катан чыгылып кээп, ажилдап ала-ган ашмакыстан доктааган түнү Тайбын фондусун шийткелер бис.

Лаа МОНГУШ,
Бай-Тал ортумак школа-зын өренишкиси.
Бай-Тайга район.

ТЕМПИЗИН КОШКАТПААН

Улуг-Хем района «Улуг-Хая» совхозтун № 2 хоу-трактор бригаданын кижя-жыны уениң негелдериин дүштүр ажилдап турарлар. Олар бо чылым 300 ажыг гек-тар чегини шыгын кысы ху-саада базырап, 700 гектар чеге кызыл-тасты чаштырып

дооскан. Ам 900 га чеге су-ла чаштырылганында темпизин кошкатып ажилдап турар. Трактористер А. Бурбү, К. Кы-зыл-оол, олаачылар И. Сы-наа, С. Хуурак хүн улуга 130—150 хуу чедир күүсөдир турарлар.

Д. САЛЧАК.

БУДУРУКЧУЛУУ БЕДЭЭН

Улуг-Хемде «УТКА 25 чы-чы» совхозтун Ишти-Хемде бри-гад-зоотехник Дакчиг Ондар-ны ууртукчын сүт-бараан ферманын коллективин СЭКП-нин XXVII съездинин шийт-пирлерин амыдарыла боттан-дыр дээр он ийги беш чыл-дын бирги чылын чаа куш-ажылчы бажынар-биле, бедик көдүрүлүшкүнү эгелзип.

Сүт-бараан ферманын кол-лектив дөрт айларда сүт бу-дүргөдирин 103 тоннага бот-тандырган, күрүнге 85 тонна 600 килограмм сүтү саткан. Эртен чылдың бо үезинге де-лнээр, сүт бугурун 980 ки-лограмм көвүдөткен. Күрүн-ге сүт салар оонадалыгн база ажыр күүсеткен.

Саанчы Вера Ховалды дөрт айда бир индизден 522 кило-грамм сүтү саткан азы эр-тен чылдың бо үезинде 217 килограмм хей сүтү бугу-рен. Мария Шулун, Севла-баа Селен кызымы-даа 464-464 кг сүтү саткан, коллектив-тиг сүт бугуру болгаш күрүнге сүт салар планын оонадала-рын күүсөдиринге улуг үдү-хуузу кириштиргенер. Ол ышмак ферманын үчүткын комсомолчу Иркиа Ондар, хо-очун инек кадарылары Дар-ган-оол Күске, Конгаржыс Криков оларын киригеп үлү-ү база бар.

Ферманын саанчылары, инек кадарчылары сүт бугурулгезин моон-даа солгаар улам албек-шилер дээр саар инектерин немелде чепсеглерин, калт-ажаалдазын зоостеринар-ла чурумунга дүштүр чорудуп турар.

Т. ОЧУР-ООЛ.

ХҮЛЭЭДИП БЕРГЕН

Өвүр районда «Ак-Чыраа» совхозтун туудурулар уеда негелдериин дүштүр эде тур-густунуп, тууду ажилдарын шийтпир экижидеринче, куш-ажылды шийтпир ажилдаарынче, бар курларларын адеп-тиеринче, даадылганын ажил-дарыгын дээр харысалгалыг бо-луринче кичээлгенин күшлө-лгөн. Олар ажилдын темпизин дүргөдирин турган. Ча-лааты хойжу бригаданын малчынарынга ийи аал чур-туп бажыны база бир чур-лар-бажыны эки шийтпирлери туткан, малчынарга хүлээ-дир берген.

Ажилдап, чурттарында таар-ымчалыг байдалдарын тур-гузарыга үдү-хуузу кирип, чаа бажынын туудуп берген ту-дургаларга хойжу бригаданың малчынарын өөрүп четтиргенал илдеркен.

Ажыл-иштин туудурулар ам бо хүнерде Амалыгын дөт черде кыргыла пункттуулап туудула шийтпир ажилдап турар. Ону чогуур хуусаа-зын да ажилдаа кирир дээр ту-дургалар Д. Аламын-оол, К. Комбү, Т. Насиров, Б. Чал-оол, О. Тумат, Э. Хунажак олар планын даалганын хүе бур доктаамал ажыр күү-сөдир турар.

Н. ДАМДЫН.

Дуржулгадан

ТООРУКТУ ӨСКЕ УНУШТЕР-БИЛЕ КАДЫ ӨСТҮРЕРИ

Республикада мал чепи кул-тураларын шийтпир 23—29 хуузу силос культураларын эгелзип турар, оларын 9—12 хуу-зу тоорук болуп турар. 1984-1985 чылдарда тоорукту 145-117 муң гектар чегерге тараан. Оон нуган масса-зын дүжүтүр ол чылдарда бир гектарданна 123,3 болгаш 112,8 центнер болган.

Тываның Көдээ ажил-агы дугулага станциянын «Сос-новское» дугула-бугурулгө ажил-агында силос культу-ралары мал чепинге көрүл-гөн шийтпир 33 хуузу азы 1604 гектар чегин эгелзип ту-рар. Ол черлерин 283 хире гектаринга тоорукту тарып ту-рар.

Тооруктун нуган масса-зын дүжүлүг бедидер эртем шийтпирлерин түнелдерин шийтпир-биле чедип алы-дылган. СЭКП обкомун ажилдап кылганы улус ажил-агынын эртем-техниктиг деп-шилгени дүргөдирин талазы-биле кол хемчеглер планында дүжүтүр болгаш хей белет-туг культураларын келер үеде калбаа-биле ажилдаар болгаш оларын өстүренин техноло-гияын сайгаргайжыдым көрүлгөн. Дугулага станция-нын мал чепири бугуру килдинин ажилдаачылары 1984 чылда сугат чок черлери-ге тоорук тарылганын шийт-леп эгелзип. Шийтпирлерин арга-хоу зонамында 183 гек-тар чеге чоруткан. 1984 бол-ган 1985 чылдарда чаашкын элзеп хей болуп, силос культу-раларынның өзүп үнеринге гы-рымчалыг болган.

Баштайгы чылын 100 гект-р шыга тоорукту күткө чаңгыс бодун болгаш 83 гектар чеге казын тарып расп-биле кады тарымын шийтпир чоруткан. Тарылганы культу-ралары аралаштып тарып тур-гал чоруткан: адылар курук-турган чер — силос культу-ралар, үрезинге тараан ула болгаш чаңгыс чылдыг эгил-гер.

Хөзүрүн белеткенин тек-нологиязы мындай: апрель-ти үшкү он хонунда БИГ-3 дээр алазыннардыл 5-6 см ханы кылдыр шийтпир чоруткан; тарылга мурнула 10-12 см ханы кылдыр миче-ралдыг чепишчилдир чаштыр-бышаан, культура-ла-лаан; июньн баштайгы он-хонунда тоорук үрезинин ССЗ-2,1-биле аразын ырал-ту ханы олуруткан. Тоорук чүгүлгө бодун олуртукчу-ну чыгыс — бир гектарга-ла 35 килограммын, а горук болгаш сула-биле кызып олуртук-бир гектар чеге 20 килограммын тараан. Тараан унуш-тарын өмүрүн чүпү келбээ-ле килдиртешкын чоруткан. Илтирээшкын — калды-ла тарылга үзүлгө бок унуш-те.

В. САХАРОВСКИЙ,
Дугула станциянын мал чепири бугуру тала-зы-биле килдинин эр-телегинде.

БАЗА КАТАП КЕЛИР БОЛГАЙ

Биске шыгын шыгадала-нык үеи — кыш эртен, чый дүшкөн. Эртен кызыл Кызыл хоорайнын бугурулгелерин чый келгенин көтөлө-ла-лаар — бугуру-чүлүг-биле ажилдап, артык күжениш-кирир негелдери, оонгай дер-инишкенин чок болган деп ам демчелгил болур. Ол эр-тен 1985 чылдың чый-чүгү үезинде харысалгалыг белет-келгил кышка хынамчалыг белеткелдин амында чедип алы-нганын. Амгы үеде 1986—1987 чылдарын кышкы үезинге белеткелдин — котельяларын эргилдирин дерин-хемчег-лерин солтуруун, септеп, аргылап-аштап кылырчыны үеи келген. Бугу бугурулгө-лерге бо база хынамчалыг, күженишкенин ажилдарын чорударын негеп турар.

Бугурулгө ажил-чоруду-галында херектиг бусту, чурт-качкылыг бажынарга, албан, ажил-агы черлеринге чыгын боор талазы-биле үзүлгө-лүшкүн чок, эки ажилды эр-тен кышкын Кызылдың сүт-во-ду, дээрбе комбинаты, авто-септелге заводу, нефть про-а-тулар базазы хандырып кел-ген.

Мындаажок чамдык бугу-рулгелерин котельяларын, чыгын бээр тептер эртен кы-шкын күтүр ажилдап келсе-да, оларын ажилында дү-дүргөдирин бугуруп турар чү-дүр бар. Чыжаа, Кызылдан электри станцияны хоорайын чыгын-биле хандырып талазы-

биле чепелзешкенин таварыш-паа-даа, ында ажилдын онал-ондак чок чорунуң чурумун сатып турарын, бугурулгө та-птарынын байдалын кичээлге алас болза, күнел-чир эвес уруктуг чүдүлгөдир чаадалында долу маалымал чайдаларына долу маалымал тургустумаан. Электростан-цияны котелдар өрелдери кыш чыл дугурууда ола сеп-теттинмиз, кир-боктук, чула-лар байдалдыг, котелдар-ның олар черлеринде ишта-лар. Котелдарын септелгиз чыл бурда чедир кылдымыс, туудуштарын черлерин мичи-баны эрткирип турар болгаш он өрелдериин агарынын иштапын, дооунаалганын чеп-шээрнн нормазында кыш ка-тал ажит турар. Котелдар өрелдеринде хүдүлү, дооу-нуп, ажил үезинде шийтпир артык чүдүлгө, тууду мате-риалдары-даа үй-базалы оштатты-ган чылар. Өрелдерин ага-рын кыш көрүлгөн норма-циялар ажит.

Чырыктыг четижидерин сай-лыгдарын камгалаа чок. Хүл аргылаар өрелдеринде дерин-хемчеглерин улаа-ла-раа үрелер чорудула, септе-ле ажилдарын чепсес деке-лиден хүл, шак кезээде ова-зылан чылар.

Ур үеде уламчалан келген бо хажымдышкыны эдер дээр станицияны администра-циязы дүштүг хемчеглер ала-байн келген. Чамдык хемчег-лери ам неже-лаа, олар хол алыш-биле кылдынын, бүгү айтирыларын долзуу-биле

шиятпирлериин турар. Котел цегинде кир-боктук, шыгы болгаш турар байдал-дын чылдагаларын чайдалап талазы-биле ажилдарын бот-талдырымын оон харазы-биле дерин-хемчеглерин, кам-галадын болгаш автоматика-нын хемчег хемчеглерин ажилында хей санын чепсес-терин тургустурунга сал-дарыг болуп турар. Котел шийтпирлерин агар эрткир-бизини, агрегаттарга сээс агаарын кирибенин экижидер-ин хемчеглерин албан. Ко-тел тургузулганын техно-логтиг чорудуларын ажил-дарын чурумунуң картала-рын ажилдап к

